

SLOBODNE TEME

42. EDEM PLUĆA U RADU LEKARA HITNE POMOĆI KRAGUJEVAC

Jestrović N¹, Gajić V¹, Gajić S², Petković J¹, Jovanović B¹, Spasić M¹.

¹Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kragujevac

²Dom zdravlja Kragujevac

UVOD. Edem pluća je patološko stanje u kojem se nakuplja abnormalna količina ekstravaskularne tečnosti u plućnim alveolama. To je urgentno stanje koje zahteva hitan dijagnostički i terapijski pristup pacijentu na terenu uz primenu svih dostupnih terapijskih mera. Međutim, niz subjektivnih i objektivnih okolnosti često čine taj zadatak posebno složenim.

CILJ RADA je da se utvrdi incidenca i prevalenca edema pluća u radu Zavoda za hitnu medicinsku pomoć (ZHMP) Kragujevac, kao i sve specifičnosti rada na terenu kako bi se raspoloživi resursi što efikasnije stavili u funkciju spasavanja ljudskih života.

METODOLOGIJA. Istraživanje je bazirano na protokolima rada na terenu ZHMP Kragujevac, u jednogodišnjem intervalu od 01.01.2006. do 31.12.2006. Obrada podataka obuhvatila je sve terenske izlaske ZHMP Kragujevac kod kojih je dijagnostikovano edem pluća.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA. U ovom, jednogodišnjem periodu pri terenskim izlascima ZHMP Kragujevac je bilo ukupno 171 edem pluća, što čini 0,79% svih izlazaka ekipa. Muškarci su češće imali edem pluća (54%). Oko 70% slučajeva edema pluća detektovano je kod gradskog stanovništva, a 30% kod seoskog. Polovina pacijenata sa edemom pluća bila je u grupi od 71-80 godina, a četvrtina pacijenata imala je preko 80 godina života. Broj pacijenata sa edemom pluća mlađih od 50 godina života bio je zanemarljiv. U

dnevnoj distribuciji, najveći broj edema se dešavao u ponoćnim satima (00-02 časa) - jedna petina svih edema, dok je najmanji broj bio u noćnim i jutarnjim satima (od 02 do 08 ujutru). Najveći broj slučajeva edema se dešavao u januaru (19), martu (21), aprilu (20) i decembru (19), dok je najmanji broj bio u julu (7) i avgustu (7). Najmanji udeo, u poređenju sa drugim, imali su meseci jun, jul i avgust (oko 50% manje od prosečnog broja po mesecu), a najveći udeo mart i april (oko 50% više od prosečnog broja po mesecu). Najčešće primenjivani lekovi kod ovih pacijenata bili su diuretici (u 81%) i bronhodilatatori (u 76%), dok je neopravdano retka bila primena morfina (u 5%), kiseonika (u 25%), nitroglicerina (u 27%) i preparata digitalisa (u 11%). Neočekivano, kortikosteroidi su dati u 37% slučajeva. Ostale terapijske mere bile su u zanemarljivom procentu. Oko 90% pacijenata je upućeno na dalje lečenje, a dve trećine pacijenata je prevezeno na hospitalno lečenje. Samo jedan pacijent je završio letalno. Samo trećina pacijenata je kao prethodnu bolest navela neki oblik kardiovaskularne bolesti, a četvrtina pacijenata je ranije imala neku drugu bolest.

ZAKLJUČAK. Činjenica je da su pacijenti sa edemom pluća, statistički gledano, relativno retko zastupljeni u terenskom radu lekara ZHMP. Međutim, imajući u vidu da se radi o urgentnom stanju koje zahteva hitno zbrinjavanje istih, samo uz adekvatnu edukaciju, utreniranost i maksimalno angažovanje ekipa na terenu možemo očekivati da će ovi pacijenti biti spaseni.

Ključne reči: Edem pluća, terenski izlasci hitne pomoći